

PRITARTA
Lietuvos Respublikos ekonomikos
ir inovacijų ministro
2022 m. įsakymu Nr.

RAŠTAS DĖL VALSTYBĖS SIEKIAMŲ TIKSLŲ IR KELIAMŲ LŪKESČIŲ UŽDARAJAI AKCINEI BENDROVEI „TOKSIKA“

I. Tikslas

Šiuo raštu dėl valstybės siekiamų tikslų ir keliamų lūkesčių uždarajai akcinei bendrovei „Toksika“ (toliau – Raštas) pateikiami Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos lūkesčiai dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Toksika“ (toliau – Bendrovė) veiklos kryptių, Bendrovei keliamų tikslų ir veiklos principų. Lūkesčiai formuojami 4 metų laikotarpiui, tačiau pagal poreikį Raštas gali būti atnaujinamas.

Raštas yra skirtas nustatyti Bendrovės vystymosi lūkesčių gaires, įvardyti Bendrovės pagrindines ir kitas veiklas, esminius veiklos vertinimo rodiklius, informacijos teikimo Ekonomikos ir inovacijų ministerijai principus ir užtikrinti efektyvų bendradarbiavimą tarp Bendrovės ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos.

Rašto pagrindu turi būti rengiamas ir (ar) peržiūrimas Bendrovės strateginis veiklos planas, taip pat nustatomi ilgalaikiai finansiniai bei trumpalaikiai specializuoti finansiniai bei nefinansiniai veiklos tikslai, atsižvelgiant į teisės aktų, reglamentuojančių valstybės valdomų įmonių veiklą, nuostatas.

Šiuo raštu Ekonomikos ir inovacijų ministerija nesiekia apriboti ar išplėsti Bendrovės ir jos valdymo organų teisių ir pareigų. Bendrovė ir jos valdymo organai pirmiausiai privalo vadovautis galiojančiais teisės aktais, Bendrovės įstatais, kitais Bendrovės akcininkų priimtais sprendimais, gerąja bendrovių valdymo praktika ir prisiimti atsakomybę už priimtus sprendimus. Įgyvendindami šiuo Raštu išsakytus Ekonomikos ir inovacijų ministerijos lūkesčius, Bendrovės valdymo organai privalo vadovautis protingumo, skaidrumo, efektyvumo ir racionalaus turto valdymo principais.

II. Bendrovės paskirtis ir veiklos tikslai

Bendrovės paskirtis – pavojingųjų atliekų surinkimas, tvarkymas, saugojimas, perdirbimas.

Bendrovės misija – tvarkyti pavojingąsias atliekas, užtikrinant saugią aplinką ateities kartoms.

Pagrindiniai veiklos tikslai:

- rinkti, sandėliuoti, perdirbti ir tvarkyti pavojingąsias atliekas;
- užtikrinti pavojingųjų atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą, modernizaciją ir saugų eksploatavimą;
- diegti inovacijas ir užtikrinti technologiškai pažangų atliekų tvarkymą;
- įgyvendinti gerąsias aplinkos apsaugos, socialinės atsakomybės ir valdysenos praktikas;
- racionaliai naudoti bendrovės turtą bei kitus išteklius ir siekti pelno, kad būtų patenkinti akcininkų turtingieji interesai.

Bendrovė yra valstybės valdoma bendrovė, todėl privalo ne tik siekti Bendrovės verslo vertės augimo, bet ir vykdyti veiklą pagal aukščiausius skaidrumo, valdysenos, etikos ir socialinės atsakomybės standartus. Ekonomikos ir inovacijų ministerija tikisi, jog Bendrovės veikla bus vystoma Rašte nurodytomis kryptimis, o keliami lūkesčiai taps Bendrovės strateginio veiklos plano dalimi su jų įgyvendinimą numatančiais siektiniais rodikliais ir reikšmėmis.

III. Tikslai ir lūkesčiai

Ilgalaikė nauda akcininkams. Bendrovės valdyba privalo Bendrovės strategijoje numatyti siektinų pagrindinių finansinių veiklos rodiklių (pelningumo, kapitalo struktūros ir dividendų) reikšmes ne mažesnes negu nustatytas Vyriausybės.

Pavojingųjų atliekų tvarkymas. Bendrovė turi įgyvendinti savo misiją – tvarkyti pavojingąsias atliekas, užtikrinant saugią aplinką ateities kartoms. Valstybėje kilus ekstremalioms situacijoms, susijusioms su būtinybe nedelsiant tvarkyti pavojų keliančias atliekas, Bendrovė tokių situacijų padariniams šalinti turėtų taikyti aukščiausią prioritetą.

Pažangumas. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas Bendrovės vertei didinti – bendrovė turėtų tapti pažangi, pavojingųjų atliekų tvarkymui taikyti pažangiausius technologinius sprendimus. Bendrovė turi siekti iki 2030 metų dvigubai sumažinti anglies dioksido emisiją, tenkančią vienai sutvarkytai pavojingųjų atliekų tonai.

Veiklos plėtra. Bendrovė, savo kompetencijų ribose, turi užtikrinti Valstybės valdomų įmonių pertvarkos ir valdymo centralizavimo priemonių plane, kuriam pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. rugpjūčio 24 d. pasitarime, priemonių vykdymą, t. y. uždarnosios akcinės bendrovės „GVT LT“ reorganizavimą, ją prijungiant prie Bendrovės. Ekonomikos ir inovacijų ministerija tikisi, kad įgyvendinus šią pertvarką, Bendrovė ir toliau plėtos tiek savo, tiek UAB „GVT LT“ vykdomą veiklą, siekdama sinergijos jungtinės bendrovių teikiamų paslaugų apimties ir kokybės, valdymo ir administravimo funkcijų, infrastruktūros ir turto panaudojimo bei kitose srityse.

Bendrovės pagrindinė veikla yra tiesiogiai susijusi su didelio kiekio elektros energijos suvartojimu, todėl Bendrovė turi siekti iki 2025 metų padidinti suvartojamos elektros energijos, pagamintos iš pavojingųjų atliekų deginimo įrenginio ir atsinaujinančių energijos išteklių, dalį ne mažiau kaip iki 90 procentų. Bendrovės infrastruktūra, kuri nenaudojama pagrindinėje veikloje, turi būti panaudota alternatyviai pelningai veiklai. Bendrovė turi siekti žalesnės transporto sistemos.

Efektyvumas ir inovatyvumas. Bendrovė turi ieškoti, siūlyti ir įgyvendinti tokius sprendimus, kad pavojingosios atliekos būtų tvarkomos efektyviai ir su mažiausiu poveikiu aplinkai, racionaliai išnaudojant turimą Bendrovės infrastruktūrą.

Bendrovė turi rūšiuoti atliekas ir iš jų bendro srauto atskirti perdirbimui arba antriniam panaudojimui tinkančias atliekas, taip pat tas atliekas, kurios gali būti tvarkomos efektyviau ir ekologiškiau negu jas deginant arba šalinant pavojingųjų atliekų sąvartyne.

Bendrovė turi siekti, kad pavojingųjų atliekų deginimo įrenginyje sudeginamas atliekų kiekis būtų artimas leidžiamiems pajėgumams, o deginant atliekas išskiriama energija būtų kuo efektyviau panaudojama (elektros energijai gaminti).

Bendrovė turėtų diegti inovatyvius atliekų tvarkymo technologinius sprendimus, siekdama prisidėti įgyvendinant Europos Sąjungos klimatui neutralios ekonomikos ateities viziją.

Skaidrumas ir rizikų valdymas. Bendrovė turi įdiegti ir palaikyti tokias atsparumo korupcijai priemones ir procesus, kurie užtikrintų, kad Bendrovės veikla būtų vykdoma skaidriai ir sąžiningai, būtų taikomos skaidrios darbuotojų atrankos, priėmimo į darbą ir atlygio nustatymo procedūros, o suinteresuotieji asmenys (įskaitant akcininkus, visuomenę ir bendruomenes) būtų informuojami apie Bendrovės veiklos saugumą ir svarbiausius aplinkosaugos rodiklius.

Bendrovė turi įdiegti ir nuolat palaikyti efektyviai veikiančią rizikų valdymo sistemą, turi būti skiriami pakankami išteklių rizikų valdymo procesui. Investicijų planavimas ir vykdymas turi būti pagrįstas įvertinus su tuo susijusias rizikas. Bendrovė turi užtikrinti, kad būtų viešai skelbiama visa informacija, nurodyta Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairėse.

Socialinė atsakomybė ir rūpinimasis darbuotojais. Bendrovė turėtų siekti mažinti veiklos neigiamą poveikį aplinkai (įskaitant anglies dioksido emisiją), vykdyti edukaciją atsakingam visuomenės požiūriui į pavojingųjų atliekų tvarkymą skatinti. Bendrovė strategijoje

turėtų suplanuoti ir vykdyti socialiai atsakingą veiklą bei taikyti gerąsias aplinkos apsaugos, socialinės atsakomybės ir valdysenos (*angl. – Environmental, Social and Governance* arba *ESG*) praktikas. Bendrovė savo veikloje turi vadovautis gerąja tvaraus ir subalansuoto vystymosi praktika, laikytis nustatytų įstatymų, tarptautinių normų ir etikos standartų.

Bendrovė privalo vykdyti savo veiklą pagal aukščiausius skaidrumo, valdysenos, etikos ir socialinės atsakomybės standartus, taikyti modernius personalo įsitraukimo vertinimo metodus ir siekti darbuotojų įsitraukimo augimo. Bendrovėje turi būti palaikoma vertybėmis grįsta organizacinė kultūra, sudaromos sąlygos profesiniam augimui. Bendrovė turi diegti ir nuolat vystyti darbuotojų vertybių, kompetencijų pakeičiamumo, motyvacijos sistemas, nuosekliai užtikrinti darbuotojams sąžiningą ir rinkos sąlygas atitinkantį darbo užmokestį ir darbo aplinką, sudaryti sąlygas dirbti individualių poreikių turintiems žmonėms.

Geroji valdysena. Bendrovė, atsižvelgdama į VŠĮ Valdymo koordinavimo centro (toliau – VKC) teikiamas rekomendacijas valdysenai gerinti, turi užtikrinti geriausią praktiką atitinkantį valdymą ir siekti, kad valstybės valdomų įmonių gerosios valdysenos indekso vertinimo metinėse ataskaitose Bendrovė būtų vertinama ne žemesniu kaip A įvertinimu. Taip pat Bendrovė privalo vadovautis Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijomis.

Bendrovė turi užtikrinti, kad specializuoti nefinansiniai ir finansiniai veiklos rodikliai, kurie kasmet derinami su VKC, būtų pasiekti.

IV. Bendri lūkesčiai dėl veiklos principų

Bendrovės valdymo organai tiesiogiai atsako už Bendrovei keliamų lūkesčių ir tikslų įgyvendinimą. Bendrovės valdybos pirmininkas ir vadovas turėtų kasmet pristatyti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai atnaujintą strateginį veiklos planą, metinius biudžetus ir praėjusių metų rezultatus, metinės valdybos įsivertinimo išvadas, metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius, bendrovės metinius pranešimus, auditoriaus išvadas ir finansinių ataskaitų audito ataskaitas, valdybos pasiūlymus visuotiniams akcininkų susirinkimams ar atsiliepimus, taip pat, esant poreikiui, kitus bendrovės įstatuose nurodytus dokumentus, valdybos posėdžių protokolus ir su jais susijusią medžiagą, informaciją apie esminius įvykius ir esamas rizikas.

Bendrovės valdyba ne rečiau kaip kas ketvirtį susitinka su Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovais Bendrovės veiklai aptarti.

Bendrovės valdyba turėtų veikti nepriklausomai, tačiau Bendrovė ir (ar) valdyba, vadovaudamasi protingumo principu ir gerosios valdysenos praktika, turi iš anksto informuoti Ekonomikos ir inovacijų ministeriją apie esminius Bendrovės sprendimus, reikšmingas rizikas bei įvykius, susijusius su pagrindinio akcininko interesais, įskaitant:

- potencialius valdybos narių interesų konfliktus;
- potencialius teisminius ginčus;
- vadovo pasikeitimus;
- premijų (vadovui, darbuotojams) skyrimo;
- galimus Bendrovės darbuotojų ar susijusių šalių sukčiavimus;
- esminius Bendrovės veiklos pokyčius;
- Bendrovės struktūros pokyčius, didesnio masto darbuotojų kaitą;
- didelius įsigijimus ar pardavimus;
- inicijuojamus naujus didesnės apimties investicinius projektus;
- galimą žalą visuomenei, gamtai, ekonomikai ar valstybės saugumui;
- spaudos pranešimus, kurie gali reikalauti Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovų komentarų;
- bet kokio masto korupciją ar politinę intervenciją;
- planuojamą suteikti paramą;
- kitas esmines rizikas, keliančias grėsmę Bendrovės veiklos tęstinumui, reputacijai.